

PROHLÁŠENÍ PSYRES K ROZSUDKU V KAUIZE AYAHUASCA a fakta související s kauzou

Praha, 28. 10. 2022

Dne 28. 1. 2022 vydal Krajský soud v Ostravě rozsudek ve věci pořádání šamanských rituálů, během nichž měl být jejich účastníkům podáván nápoj Ayahuasca, připravený z liány rodu *Banisteriopsis*, obsahující zakázanou látku N,N-Dimethyltryptamin (DMT). Látka DMT je zařazena na seznamu č. 4 psychotropních látek, tedy v příloze nařízení vlády č. 463/2013 Sb. o seznamech návykových látek, na něž odkazuje zákon č. 167/1998 Sb. o návykových látkách. Obžalovaní Karolina a Jaroslav Kordysovi měli spáchat zvláště závažný zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle ust. § 283 odst. 1, odst. 3 písm. b), c) trestního zákoníku. Krajský soud v Ostravě jako soud prvního stupně uložil oběma organizátorům ceremonií nepodmíněné tresty odnětí svobody v trvání 8 let a 6 měsíců pro Jaroslava a 5 let a 6 měsíců pro Karolinu. Jaroslavovi navíc uložil propadnutí části majetku a oběma manželům vyhoštění ze země. Proti tomuto rozsudku se obžalovaní, stejně jako státní zástupce, odvolali. **Dne 19. 10. 2022 byli obžalovaní Karolina a Jaroslav Kordysovi Vrchním soudem v Olomouci pravomocně odsouzeni oba k 8 letům odnětí svobody nepodmíněně a vyhoštění ze země.**

Jako PSYRES Nadační fond pro výzkum psychedelik jsme pozorně monitorovali situaci a zajišťovali zpětnou vazbu k výši trestu, opíraje se o vědecká data vypovídající o minimální škodlivosti látky DMT. Po boku řady odborníků z oblastí adiktologie, psychiatrie, psychoterapie či drogové politiky se tímto připojujeme ke kritice nastavení legislativního systému ČR ve věci psychedelických látek a z něho vyplývajících nepřiměřených trestů. Legislativa v současnosti vychází ze zastaralých předpisů, že psychedelika jsou látky bez léčebného využití, a navíc se závislostním potenciálem. Tyto nepodložené, ač do mezinárodní legislativy implementované informace jsou dnes již zcela vyvráceny. Legislativní systém u nás i v mezinárodním měřítku vědecká data nereflektuje.

Apelujeme společně s odborníky na potřebu změn drogové trestní politiky v ČR tak, aby nadále nedocházelo k neadekvátním trestům za činy v souvislosti s psychoaktivními látkami s minimální společenskou škodlivostí a činy bez obětí.

Po rozhodnutí vrchního soudu jsme se rozhodli sepsat v bodech některá fakta vyplývající z případu a objasnit některé misinterpretace, které se objevily v mediálním prostoru.

STRUČNÁ FAKTA KE KAUZE

- » shrnutí ve [videu](#)
- » nakládání s DMT (dimethyltriptamin) je v tuto chvíli zakázáno s ohledem na to, že tato látka se nachází na 4. seznamu nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, DMT je tedy klasifikováno v našem legislativním systému jako omamná a psychotropní látka (obdobně jako např. heroin nebo pervitin)
- » výše trestu paragrafového znění (§ 283 odst. 3 TZ) výroby a nakládání s omamnými a psychotropními látkami se pohybuje v rozmezí 8 -12 let
- » od svých klientů měli za pořádání seberozvojových ceremonií na území ČR (které obvykle zahrnovaly 4 denní ubytování, plnou penzi, aktivity jako jóga, tanec, hudba a meditace) inkasovat cca 10, 5 milionů korun dohromady za 6 let
- » dle soudu si tak Kordysovi opatřili čistý zisk ve výši více než 5 milionů korun za 6 let
- » obhajoba staví zejména na tom, že Jaroslav ayahuascu s DMT užíval sám, účastníci pili pouze ayahuascu bez DMT, jak je při některých ceremoniích v Latinské Americe běžnou praxí
- » Kordysovi organizovali i jiné typy akcí, při kterých nápoj nevyužívali vůbec: seberozvojové aktivity obsahující meditační retreaty, pobyt v přírodě, kakaové ceremonie, dechová cvičení, jógu, apod.
- » současně obhajoba také vypovídá, že Karolina zajišťovala pouze doprovodný program (hudební doprovod, jógu, občerstvení) a s nápojem osobně nemanipulovala
- » akcí se účastnila řada zahraničních klientů
- » není znám účastník, který by byl na základě jednání pachatelů poškozen nebo si jakkoliv stěžoval na průběh workshopů
- » řada absolventů programů vypovídala ve prospěch obžalovaných ve smyslu výrazné pomoci ke zlepšení stavu duševního zdraví (například léčba závislosti, pomoc ze sebevražedných stavů, apod.)
- » dnes je již ověřeno, že DMT není návyková látka, odbornou obcí bylo opakovaně komunikováno, že klasifikace DMT jako návykové látky je nesprávná, současně rizika související s její konzumací jsou minimální, což také obhajoba doložila odbornými vyjádřeními
- » na rozsudek čekal Jaroslav Kordys téměř dva roky ve vazební věznici
- » dne 19. 10. Vrchní soud v Olomouci pravomocně rozhodl o vině a uložil oběma obžalovaným trest ve výši 8 let odnětí svobody a vyhoštění z ČR
- » soudce může v odůvodněných případech využít institutu mimořádného snížení trestu pod dolní hranici trestní sazby, kterou udává trestní zákoník (§ 58 TZ) - v tomto případě, kdy se trestní sazba pohybovala od 8 do 12 let, mohl trest snížit až na 3 roky
- » právní zástupci Kordysových potvrdili, že podají dovolání k Nejvyššímu soudu
- » více na www.kauza-ayahuasca.cz

FAKTA K AYAHUASCE

- » přírodní nápoj pocházející původem z Jižní Ameriky, dnes již celosvětově rozšířený fenomén
- » nejčastěji obsahuje liány z rodu Banisteriopsis (nejčastěji druhu B. caapi), ke kterým mohou ale nemusí být přidávány další rostliny, avšak receptur původních kmenů je mnoho - nápoj může a nemusí obsahovat DMT
- » v Jižní Americe je mnoha státy označena za kulturní dědictví (např. Kolumbie)
- » je používána v Jižní Americe mimo jiné k léčbě závislostí (např. centrum Takiwasi v Peru)
- » dnes existuje mnohá evidence pro pozitivní léčebný potenciál v oblasti duševního zdraví, předpokládá se pozitivní efekt také u neurodegenerativních onemocnění (Hamill J, et al., 2019); (Winkelman M., 2016); (Osório Fde L, et al., 2015); (Inserra, A., 2018); (Bouso, J., C. & Riba, J., 2014); (R. G. dos Santos & J. E. C. Hallak, 2017); (Palhano-Fontes, F., et al., 2019); (Ona, G., et al., 2019); (Ruffell, S. G. D., et al. 2021); (Sarris, J., et al., 2021);
- » nejčastěji je užívána ceremoniálně, v rámci rituálu vedeného zkušenými šamany či facilitátory, kteří prošli náročným (šamanským) výcvikem; v mnoha státech je povolena jako součást náboženského obřadu různých církví (UDV, Santo Daime - Brazílie)
- » Ayahuasca je obecně považována za bezpečnou, riziková může být v případě kombinací s dalšími látkami

nebo farmakologickými léčivými; existuje několik případových studií o úmrtích po požití ayahuascy, avšak tyto případy jsou extrémně vzácné

- » ve srovnání s alkoholem se Ayahuasca (DMT) nachází na opačném poli ve výši rizikovitosti a škodlivosti pro jedince i jeho okolí - alkohol je na této stupnici považován za nejvíce rizikový, s ohledem na zdraví i společnost (Nutt et al., 2010)
- » v České republice nebyl a není nikdo léčen ze závislosti na Ayahuasce (závislost nezpůsobuje)

HARM REDUCTION OBECNĚ K UŽÍVÁNÍ PSYCHEDELIK

- » ve velké míře závisí jejich účinek na nastavení mysli jedince (set) a prostředí (setting), ve kterém je látka užívána
- » nikdy by neměla být užívána o samotě
- » neměla by se kombinovat s dalšími látkami, některé kombinace mohou být fatální
- » po zkušenosti nastává čas integrace zkušenosti - přenesení vzhledů ze změněného stavu vědomí do života
- » v tuto chvíli neexistují mezinárodní standardy toho, co by facilitátor/psychedelický sitter měl umět a jakého vzdělání by měl dosáhnout pro to, aby ostatní jedince prováděl zkušeností
- » nedoporučují se u některých onemocnění například typu schizofrenie (psychotická onemocnění, ani v případě, že jsou tato onemocnění v rodině) nebo v případě kardiovaskulárních potíží
- » doporučuje se takovou zkušenost promyslet a zajistit maximální bezpečí a komfort účastníků
- » každý jedinec, který se rozhodne pro tuto zkušenost, by měl zvážit rizika vyplývající z této zkušenosti, každý má svou osobní zodpovědnost

APEL NA ZMĚNU SYSTÉMU

- » nesouhlasíme s výší trestu v případě Kordysových, neboť nereflktuje škodlivost látky ani společenskou nebezpečnost jejich činů
- » náš legislativní systém zařazení mnohých látek vychází z Úmluv OSN ze 60. - 70. let
- » v roce 1971 byla psychedelika zařazena do kategorie látek bez léčebného využití (bez podložení adekvátními daty)
- » v roce 1971 vyhlásil prezident Nixon "Válku proti drogám" (War on Drugs)
- » klasifikace je zastaralá a nereflktuje dosavadní data a výzkumné důkazy
- » klasická psychedelika nevyvolávají závislost (psilocybin, LSD, DMT)
- » legislativní změny určují zákonodárci
- » apelujeme tímto na nutné změny legislativy a podporujeme kroky Národního protidrogového koordinátora směrem k dekriminálnímu, o které pojednává dokument předložený Radě vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí 12. července (APAS, 2022)
- » konkrétně podporujeme například novelizaci zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, která by dekriminálníovala bezpečné provázení psychedelickou zkušeností za definovaných podmínek. Takový návrh je v současné době posuzován v expertním meziresortním týmu v širším kontextu dekriminálnímu trestní politiky v oblasti nakládání s návykovými látkami pro vlastní potřebu nebo pro léčbu či samoléčbu; dále pak vnímáme jako nezbytnou revizi zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (ThinkTank Racionální Politiky Závislostí, 2022)

PŘÍKLADY ILUSTRUJÍCÍ POTŘEBU REVIZE TRESTNÍHO ZÁKONÍKU:

1. NEPŘÍMĚŘENÉ TRESTY V DROGOVÝCH KAUZÁCH

Ayahuasca:

<https://www.theguardian.com/uk-news/2020/jul/31/ex-british-army-officer-faces-13-years-in-romanian-jail-over-ayahuasca-ceremony>

V ČR nejsou mediálně známy žádné další případy trestního stíhání v souvislosti s DMT, ekvivalentem nepřiměřeně vysokých trestů mohou být kauzy spojené s pěstováním a zpracováním konopí.

2021: [Průlomový trest za šíření toxikomanie v Bruntále. Šéfredaktor dostal podmínku - Karvinský a havířovský deník \(denik.cz\)](#)

2020: [Potvrzeno: za konopí na zahradě šest let natvrdo - Seznam Zprávy \(seznamzpravy.cz\)](#)

2020: [Trest za konopnou mast neplatí. Jsem dojatý, lidé nám pomohli, vzkázal Koláčný DVTV](#)

2019: [Soud s konopným pacientem Hodgesem \(novinky.cz\)](#)

2018: [Dostal jsem osm let za to, že jsem si léčil rakovinu konopím, tvrdí muž. Podle soudu nemoc nikdy neměl | iROZHLAS - spolehlivé zprávy](#)

2. SROVNÁNÍ

Srovnání výše trestu Kordysových se společensky mnohem nebezpečnějšími trestnými činy

Stejně tresty za vraždu

2022: [Pavel Kristl \(65\) uškrtil manželku a tělo zakopal na zahradě: Soud ho poslal do vězení na 8 let](#)

2022: [Tadeáš \(19\) si odsedí 8 let za pokus o vraždu a loupež: U soudu svého činu litoval, do věznice odcházel s úsměvem](#)

2020: [Šest let za osnování vražd. Další pravomocný rozsudek pro lékaře Bartáka](#)

Nízké tresty za společensky mnohem nebezpečnější činy

2022: [Piráta z Adršpachu poslal soud do vězení, porušil podmínku za předchozí smrt - iDNES.cz](#)

2021: [Senior na zebře zabil dvě chodkyně a dvě vážně zranil. Dostal pět let vězení - iDNES.cz](#)

2020: [Za znásilnění často jen podmínka: Trauma není pro soudce to, co bodnutí do nohy - Seznam Zprávy \(seznamzpravy.cz\)](#)

2019: [Soud nechal sledovat Janouška, který má přerušovaný trest kvůli zdraví. Zastihl ho na kole nebo plovárně - Seznam Zprávy \(seznamzpravy.cz\)](#)

2016: [Strejda, který znásilňoval tříletou holčičku, dostal od soudu velmi nízký trest | Blesk.cz](#)

2008: [Trest pro Kulínského je nízký, říkají ochránci dětí - Deník.cz \(denik.cz\)](#)

2007: [Muž nízký trest za týrání syna nepřijal - Novinky](#)

KAUZA AYAHUASCA V MÉDIÍCH (VÝBĚR)

[Prohlášení odborníků](#)

[Komentář Jindřicha Vobořila](#)

[Soud udělal z Kordysových politické vězně drogové trestní totality. Případ ayahuasca](#)

[Soud uložil manželům z Polska osm let za obchody s nápojem peruánských šamanů](#)

[Dostali 8 let za obchody s ayahuaskou. Její rizikovost je malá, říká Vobořil](#)

[Za pití lektvaru trest jako za sex s dítětem. Nespravedlivé, míní odborníci](#)

[Spravedlnost bez duše](#)

[Jak kauzu Ayahuasca vysvětlit dětem? - Svět hospodářství \(svethospodarstvi.cz\)](#)

[Přísný trest za ayahuascu? Její rizika se nedají s tolerovanými drogami srovnat, říká expert Mravčík |](#)

[Justiční zločin v případě ayahuasca: osm let vězení za nic – A2larm](#)

[Za šamanský elixír je v cele s vrahy. Až mě pustí, zulíbám zem, říká muž](#)

[Za šamanský elixír šli do vězení. Absurdní, tvrdí experti a volají po legalizaci - iDNES.cz](#)

[Psychedelika pomáhají při léčbě depresí. Výzkum těchto látek však brzdí staré zákony - Metro.cz](#)

[INFO.CZ | Kriminál za šamanské rituály s ayahuascou? Psychedelika nejsou tvrdé drogy. Je potřeba změnit legislativu, shodují se odborníci](#)
[Máme přeplněné věznice. Šamany a bylinkáři. A brzy se přidají další. Komentář Štěpána Chába | Krajské listy.cz \(krajskelisty.cz\)](#)
[Jako znásilňovat děti · RESPEKT](#)
[Události, komentáře: 21. říjen](#)
[Drakonické tresty za nakládání s ayahuascou? Protidrogová politika státu je špatně nastavená | Reflex.cz](#)
[eskA2látor 1 | A2 – neklid na kulturní frontě \(advojka.cz\)](#)
[Vězení pro polský pár za případ ayahuasca | Stream](#)

ZDROJE:

1. APAS - Asociace poskytovatelů adiktologických služeb. (2022). Dekriminalizace trestní drogové politiky v ČR. (projednáno na Radě vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí dne 12. července 2022) https://www.kauza-ayahuasca.cz/wp-content/uploads/2022/08/II_Dekriminalizace-drogove-politiky_priloha_final.pdf
2. Bouso, José Carlos & Riba, Jordi. (2014). Ayahuasca and the Treatment of Drug Addiction. SN – 978-3-642-40425-2 ; Neuroprotective potential of Ayahuasca and untargeted metabolomics analyses: applicability to Parkinson's disease. <https://doi.org/10.1016/j.jep.2020.112743>
3. Hamill J, Hallak J, Dursun SM, Baker G. Ayahuasca: Psychological and Physiologic Effects, Pharmacology and Potential Uses in Addiction and Mental Illness. *Curr Neuropharmacol*. 2019;17(2):108-128. doi: 10.2174/1570159X16666180125095902. PMID: 29366418; PMCID: PMC6343205;
4. Inserra, Antonio. (2018). Hypothesis: The Psychedelic Ayahuasca Heals Traumatic Memories via a Sigma 1 Receptor-Mediated Epigenetic-Mnemonic Process. *Frontiers in Pharmacology*. 9. 10.3389/fphar.2018.00330.
5. Nutt, D. J., King, L. A., & Phillips, L. D. (2010). Drug harms in the UK: a multicriteria decision analysis. *Lancet*, 376(9752), 1558-1565. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(10\)61462-6](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(10)61462-6)
6. Ona, G., Kohek, M., Massaguer, T., Gomariz, A., Jiménez, D. F., Dos Santos, R. G., Hallak, J. E. C., Alcázar-Córcoles, M. Á., & Bouso, J. C. (2019). Ayahuasca and Public Health: Health Status, Psychosocial Well-Being, Lifestyle, and Coping Strategies in a Large Sample of Ritual Ayahuasca Users. *Journal of Psychoactive Drugs*, 51(2), 135-145. <https://doi.org/10.1080/02791072.2019.1567961>
7. Osório Fde L, Sanches RF, Macedo LR, Santos RG, Maia-de-Oliveira JP, Wichert-Ana L, Araujo DB, Riba J, Crippa JA, Hallak JE. Antidepressant effects of a single dose of ayahuasca in patients with recurrent depression: a preliminary report. *Braz J Psychiatry*. 2015 Jan-Mar;37(1):13-20. doi: 10.1590/1516-4446-2014-1496. PMID: 25806551.
8. Palhano-Fontes, F., Barreto, D., Onias, H., Andrade, K., Novaes, M., Pessoa, J., Araújo, D. (2019). Rapid antidepressant effects of the psychedelic ayahuasca in treatment-resistant depression: A randomized placebo-controlled trial. *Psychological Medicine*, 49(4), 655-663. doi:10.1017/S0033291718001356
9. Rafael G. dos Santos & Jaime E. C. Hallak (2017) Effects of the Natural β -Carboline Alkaloid Harmine, a Main Constituent of Ayahuasca, in Memory and in the Hippocampus: A Systematic Literature Review of Preclinical Studies, *Journal of Psychoactive Drugs*, 49:1, 1-10, DOI: [10.1080/02791072.2016.1260189](https://doi.org/10.1080/02791072.2016.1260189)
10. Ruffell, S. G. D., Netzband, N., Tsang, W., Davies, M., Butler, M., Rucker, J. J. H., Tófoli, L. F., Dempster, E. L., Young, A. H., & Morgan, C. J. A. (2021). Ceremonial Ayahuasca in Amazonian Retreats—Mental Health and Epigenetic Outcomes From a Six-Month Naturalistic Study. *Frontiers in Psychiatry*, 12. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsy.2021.687615>
11. Sarris, J., Perkins, D., Cribb, L., Schubert, V., Opaleye, E., Bouso, J. C., Scheidegger, M., Aicher, H., Simonova, H., Horák, M., Galvão-Coelho, N. L., Castle, D., & Tófoli, L. F. (2021). Ayahuasca use and reported effects on depression and anxiety symptoms: An international cross-sectional study of 11, 912 consumers. *Journal of Affective Disorders Reports*, 4, 100098. <https://doi.org/10.1016/j.jadr.2021.100098>
12. ThinkTank Racionální Politiky závislostí. (2022). STANOVISKO KE KAUZE "AYAHUASCA". <https://www.politika-zavislosti.cz/blog/2022/10/14/stanovisko-ke-kauze-ayahuasca/?fbclid=IwAR2rTXjsOq22MFV8j4E1v5lQqdoliO-8wHjE2wyMxpaqJL4jsWSs3tGj3Fc>
13. Winkelman M. Psychedelics as medicines for substance abuse rehabilitation: evaluating treatments with LSD, Peyote, Ibogaine and Ayahuasca. *Curr Drug Abuse Rev*. 2014;7(2):101-16. doi: 10.2174/1874473708666150107120011. PMID: 25563446.

**PSYRES
NADAČNÍ FOND
PRO VÝZKUM
PSYCHEDELIK**

T +420 773 623 322
M info@psyres.eu

W www.psyres.cz

